

УДК 378:373.2

DOI <https://doi.org/10.37915/pa.vi52.388>

Борин Г. В.,
orcid.org/0000-0002-7274-3896

ПІДГОТОВКА МАЙБУТНІХ ВИХОВАТЕЛІВ ДО ФОРМУВАННЯ М'ЯКИХ НАВИЧОК У ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ ЗАСОБАМИ ХУДОЖНЬО-КОНСТРУКТИВНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

У статті проаналізовано напрями вдосконалення професійної підготовки здобувачів освіти (майбутніх вихователів закладів дошкільної освіти) до формування м'яких навичок у дітей дошкільного віку засобами художньо-конструктивної діяльності. Уточнено, що до переліку м'яких навичок належать: комунікативні, які допомагають налагодити взаємодію з оточуючими людьми; розвинене критичне мислення; якості лідера; позитивне мислення; емоційний інтелект; самоорганізація; здатність до злагодженої командної взаємодії.

Уточнено, що вихователь закладу дошкільної освіти є взірцем для наслідування, фасилітатором, який організовує освітній процес, отож чималу увагу зосереджено на формуванні м'яких навичок здобувачів освіти у процесі професійної педагогічної підготовки. Наголошено, що під час занять з художньої праці у дітей формуються художньо-конструктивні уміння та навички, розвиваються якості особистості (емпатія, емоційна чутливість), творчість, емоційний інтелект, самостійність, дисциплінованість, розвивається критичне мислення, що є базовим для формування «soft skills» у дошкільників.

Здійснено аналіз особливостей застосування інтерактивних методів роботи у процесі професійної підготовки: розробка здобувачами освіти мнемокарт, мультимедійних дидактичних ігор. Значну увагу зосереджено на необхідності врахування у професійній підготовці майбутніх вихователів того, що художньо-конструктивна діяльність дошкільників є діяльністю, яка першочергово реалізує особистісну потребу в самовираженні шляхом виконання певних дій через маніпулювання відповідними приладами та матеріалами, набуття досвіду творчого перетворення навколишньої дійсності, що створює умови для формування у дітей дошкільного віку м'яких навичок. Схарактеризовано якості особистості, які формуються в процесі художньо-конструктивної діяльності.

Ключові слова: художньо-конструктивна діяльність, здобувачі освіти, професійна підготовка майбутніх вихователів, м'які навички, заклад вищої освіти, емоційний інтелект, критичне мислення, діти дошкільного віку.

Постановка проблеми. Першочерговою необхідністю в царині виховання дітей дошкільного віку в сучасному українському соціумі вважають розвиток творчих здібностей, критичного мислення, здатності до активної міжособистісної комунікації. У Концепції розвитку педагогічної освіти наголошено, що якісна освіта є головним чинником успіху, а педагог є провідником сучасних позитивних змін. Зокрема зазначено, що важливою характеристикою професії педагога є її «багатоваріантність», що у своїх проявах «підіймається до мистецтва» [7]. Підготовка майбутнього вихователя закладу дошкільної освіти має відповідати суспільним запитам, враховувати світові тенденції. Означене потребує від майбутнього педагога наявності чималого інтелектуального потенціалу, готовності до реалізації творчих ідей, опори на уподобання дітей, урахування їх індивідуальних та вікових особливостей, інтересів.

Аналіз досліджень. Проблеми професійної підготовки здобувачів освіти до взаємодії з дітьми дошкільного віку досліджують Л. Артемова, О. Богініч, А. Богуш, К. Данилишина, І. Дичківська, Л. Зданевич, А. Івершинь, К. Крутій, О. Літченко, О. Монке, О. Половіна, Х. Шапаренко, К. Щербаковата.

*© Борин Г. В.

Актуальні питання щодо формування художньо-конструктивних умінь майбутніх вихователів ЗДО висвітлено в дослідженнях Н. Голоти, Т. Єськової, Т. Котелянець, С. Матвієнко, О. Попович, К. Щербакової тощо. Зокрема, задля формування належних фахових компетентностей майбутніх вихователів учені радять враховувати, що художньо-конструктивна діяльність дошкільників є діяльністю, яка першочергово реалізує особистісну потребу в самовираженні через виконання певних дій, оскільки маніпулюючи відповідними приладами та матеріалами дитина набуває досвіду творчого перетворення наіколишньої дійсності. Означене спонукає її до зосередження уваги на конкретному об'єкті, активізує уяву і фантазію.

Особливості формування м'яких навичок схарактеризовано в дослідженнях О. Абашкіної, А. Безус, Л. Гевлич, І. Комиси, Г. Корнюш, Ю. Федорової та інших науковців. Зокрема, до переліку м'яких навичок учені зараховують: а) комунікативні, які допомагають налагодити взаємодію з людьми; б) розвинене критичне мислення; в) якості лідера; г) позитивне мислення; д) емоційний інтелект; е) самоорганізацію; є) здатність до злагодженої командної взаємодії.

Проблему формування емоційного інтелекту дітей досліджують С. Дерев'янку, Є. Кирилова, О. Філь, С. Howarth, S. Kessi, G. Vaillant та інші вчені. Увагу дослідників зосереджено на тому, що формування емоційного інтелекту в дітей дошкільного віку пов'язане з розвитком психіки, яка у цьому віці є доволі гнучкою. Також учені радять враховувати, що сучасні діти перебувають у динамічному комп'ютеризованому середовищі та піддаються впливу безконтрольних потоків інформації (не завжди істинної цінності), що негативно впливає на їх розвиток.

Мета статті – здійснити аналіз підготовки майбутніх вихователів до формування м'яких навичок у дітей дошкільного віку засобами художньо-конструктивної діяльності.

Виклад основного матеріалу. Затребуваність у розвитку навичок «soft skills» у процесі роботи з дітьми дошкільного віку на сучасному етапі зростає. Отже, набуває актуальності науково-методичне обґрунтування формування означених навичок у дітей дошкільного віку. Актуальним у цьому напрямі є аналіз шляхів застосування інтерактивних методів та прийомів організації освітнього процесу в сучасному закладі дошкільної освіти. Під час занять з художньої праці у дітей формуються художньо-конструктивні уміння та навички, розвиваються якості особистості (емпатія, емоційна чутливість, відповідальність, дисциплінованість), прагнення до досягнення успіху, творчі здібності, емоційний інтелект, самостійність, дисциплінованість, формується критичне мислення [2], що є базовим для розвитку «soft skills» у дошкільників.

Враховуючи той факт, що вихователь закладу дошкільної освіти є взірцем для наслідування, фасилітатором, який організовує освітній процес, чималу увагу слід звернути на формування м'яких навичок у здобувачів освіти у процесі професійної педагогічної підготовки. Згідно з дослідженнями, проведеними О. Половіною, дієвими засобами у фаховій підготовці майбутніх вихователів закладів дошкільної освіти є «мистецька рефлексія», яка спонукає до розуміння власних емоцій, самопізнання, аналізу й оцінки почуттів, об'єктивного оцінювання результатів освітньої діяльності [6, с. 441]. Оволодіння студентами такими уміннями сприятиме розкриттю їх творчих здібностей, спонукатиме до власної креативної структурованої імпровізації.

А. Craft та В. Jeffrey вважають, що у закладі освіти слід створювати умови, які сприятимуть формуванню «навичок творчого мислення». Зокрема, учені пропонують увести в освітній процес «триелементну рамку творчої педагогіки», що сприятиме розвитку креативності під час опанування здобувачами освіти змісту навчальних дисциплін [11, с. 165]. Майбутнім вихователям слід звернути увагу на те, що розвиток творчих здібностей дітей, відчуття самореалізації відбувається в процесі конкретної діяльності. Дитина навчається творити для інших (друзів, однолітків, родичів), виготовляючи сувеніри чи подарунки, намагається відчутти та зрозуміти їхні почуття, бажання, прагнення. Навички «soft skills» розвиваються поступово, причому наявність

одних навичок впливає на формування інших. Відтак оволодіння комунікативними міжособистісними навичками розвиває емоційний інтелект. Як слушно зазначає Н. Тілікіна, людина з розвиненим емоційним інтелектом володіє здатністю досягати успіху в житті, спроможна активізувати власні можливості задля акумулювання в собі тих якостей особистості, які забезпечують налагодження ефективної міжособистісної взаємодії [9]. Така людина здатна оперувати власними відчуттями, спроможна підтримувати себе в належному ресурсному стані, розуміє власні емоції та емоції інших людей, вступає в ефективну взаємодію із навколишнім середовищем, їй відоме відчуття щастя й успіху. Отже, оволодіння емоційним інтелектом є важливим задля досягнення позитивних результатів в різних сферах життєдіяльності, у повсякденні. Слід наголосити, що емоційний інтелект продовжує формуватися впродовж усього життя людини під час спілкування у близькому оточенні, освітній та професійній діяльності, оскільки у своїй структурі містить міжособистісні (толерантність, комунікабельність, щирість, відкритість тощо) та внутрішньо особистісні (самооцінка, індивідуальні якості особистості, самоусвідомленість відчуттів та почуттів) аспекти.

Художньо-конструктивну діяльність вихованців дошкільного віку вважаємо важливим засобом формування й розвитку емоційного інтелекту. Наприклад, під час виготовлення вітальної листівки чи сувеніру для мами, родичів, друзів, вихованець навчається висловлювати емоції, вступає у міжособистісну взаємодію, визнає та усвідомлює цінність цієї людини у власному житті, прагне бачити позитивне у життєвих обставинах, відчувати емоції радості. Слід зазначити, що в процесі конструювання подарунка, сувеніру дитина прагне якісно виконати таку роботу, що водночас сприяє вихованню наполегливості та цілеспрямованості, самостійності, спрямовує внутрішні прагнення на конкретний позитивний вчинок.

Взаємодіючи з людьми з оточення, спілкуючись з ними та водночас реалізуючи себе у художньо-конструктивній діяльності, дитина дошкільного віку формує м'які навички. Це відбувається внаслідок доброзичливого ставлення до близьких людей, членів родини, друзів, які водночас схвалюють вчинок дитини, висловлюють вдячність за подарунок. Означене сприяє позитивному сприйняттю дитиною себе та своїх вчинків, формується відчуття власної цінності, виховуються прагнення висловлювати вдячність та транслювати радість для інших людей. Труднощі, які виникають у дошкільників під час художньо-конструктивної діяльності сприяють формуванню у них адаптивних здібностей, розвитку критичного мислення, умінь знаходити ймовірні способи вирішення проблемних ситуацій.

Майбутніх вихователів слід спрямовувати на те, що емоційний інтелект є важливою складовою успішної життєдіяльності, якість якої залежить від здатності керувати власним емоційним станом. Для дітей дошкільного віку характерною є емоційна насиченість ігрової, художньо-продуктивної, художньо-конструктивної та інших видів діяльності. Здатність дитини відчувати емоційний стан іншої людини, прагнення допомогти є чинником для мотивування вихованців (наприклад, знайти зайчику друзів – виготовити зайченят з циліндрів та конусів; зробити приємне для матері – виготовити корали у техніці «квілінг»; сконструювавши вазу, оздобити інтер'єр своєї кімнати, у якій тепер буде затишно та ін.). Здобувачам освіти слід усвідомити, що роль вихователя під час формування емоційного інтелекту дошкільників є неоціненною. Наприклад, якщо вихованець не помічає однолітка, який засмутився, бо у нього не виходить виготовити певний елемент виробу, слід навчати дошкільників взаємопідтримці, залучати до допомоги іншому, спонукати до позитивного емоційного відгуку. Особливо це стосується чуйних дітей: коли у них виникають труднощі, слід тактовно перенести їхню увагу на творчу діяльність, згасивши у такий спосіб надмірні хвилювання. Таким чином у процесі художньо-конструктивної діяльності формуються такі якості особистості, які у майбутньому сприятимуть формуванню відчуття успіху: ініціативність, розумова активність, допитливість, самостійність. Водночас діти осмислюють нові слова і поняття,

повторюють геометричні форми та навчаються розуміти й відчувати просторові відношення, удосконалюють мовлення через власні висловлювання у процесі художньо-конструктивної діяльності, набувають навичок саморегуляції власних дій.

Н. Степанова рекомендує розпочинати розвиток критичного мислення дошкільників через ігрову діяльність [8, с. 271]. Аналогічними є міркування Н. Вукіної, яка стверджує, що свою ігрову активність дитина дошкільного віку завжди спрямовує на реальність [5, с. 157]. Художньо-конструктивна діяльність пов'язана з ігровою діяльністю, походить від неї. Граючись, за допомогою фантазії та набутих відповідних умінь, дитина здійснює предметно-перетворювальну діяльність. Доповнюючи її та удосконалюючи, навчається аналізувати виріб, його частини з різних сторін, синтезує, мислить, аналізує. Майбутнім вихователям важливо усвідомити, що творчо конструюючи, дитина дошкільного віку виховує прагнення апробувати свої сили у процесі предметно-перетворювальної діяльності на конкретному об'єкті, формуючи нову перспективу творчості, стимули до активності, лідерства.

Розвиток критичного мислення потребує побудови освітнього процесу на основі «суб'єкт-суб'єктної» взаємодії в умовах неперервної особистісно-орієнтованої освіти. Особистісна готовність майбутнього вихователя до розвитку критичного мислення у дітей дошкільного віку потребує від нього внутрішньої свободи, пошукової активності, впевненості. При цьому слід враховувати, що залучення дітей до творчої художньо-конструктивної діяльності завжди відбувається через гру на всіх етапах (задум, його практичне втілення через предметно-перетворювальну діяльність, художнє оформлення, у якому присутній компонент творчості). Отже, критичне мислення дітей дошкільного віку засобами художньо-конструктивної діяльності формується перманентно, у результаті щоденної роботи, як комплекс умінь.

Майбутнім вихователям необхідно звернути увагу на те, що розвитку критичного мислення дітей дошкільного віку сприяє створення різноманітних проблемно-пошукових ситуацій. Наприклад, варто запропонувати дітям самостійно дібрати способи оздоблення скрині, яку вони сконструювали з паперу, картону чи матеріалу, який був у вжитку; самостійно дібрати матеріал для виготовлення певного елемента виробу (наприклад, під час художнього конструювання новорічної ялинки з високих конусів запропонувати вихованцям самостійно обрати матеріал для її озеленення: нитки, кольоровий папір, фарбоване пір'я чи інші матеріали); провести невеличкі досліди з художньо-конструктивними матеріалами. Упроваджуючи в освітній процес закладу дошкільної освіти елементи проблемного навчання, варто прагнути навчити дошкільників не тільки окремим художньо-конструктивним способам діяльності, а й формувати цілісну систему художньо-конструктивних дій, активізувати розумову діяльність дітей. Означене сприятиме формуванню у вихованців здатності до аналізу, розв'язуванню нетипових, творчих завдань загалом, розвитку естетичних та інтелектуальних почуттів.

Здобувачам освіти треба усвідомити, що виконання дітьми дошкільного віку колективних робіт під час художньо-конструктивної діяльності формує у них якості лідера, навчає вибудовувати конструктивну взаємодію з усіма учасниками освітнього процесу (педагогом, однолітками, батьками), вносить елементи змагальності, оскільки діти цього віку докладають зусиль для того, щоб їхній виріб виглядав якнайкраще. Також художньо-конструктивна діяльність спонукає вихованців до формування умінь організовувати творчу самостійну діяльність, навчає планувати власні дії та досягати поставленої мети.

У процесі професійної педагогічної підготовки здобувачів освіти до формування у дошкільників м'яких навичок слід звернути на урахування особливостей сучасних дітей. Їм притаманне своєрідне «кліпове мислення» (термін за Г. Беленькою), яке виникає унаслідок систематичного перегляду коротких відео-матеріалів на You Tube каналах та у соціальних мережах. Задля урахування такої особливості доцільним у процесі

професійної підготовки буде розроблення здобувачами освіти мнемокарт до пальчикової гімнастики (проводять перед безпосереднім конструюванням виробу), художньо-літературного супроводу художньо-конструктивної діяльності. Наприклад, під час моделювання заняття з художньої праці на тему «Ялинка», здобувачка Юлія безпосередньо перед виготовленням новорічної ялинки з конусів та ниток сконструювала, продемонструвала та змодельовала в умовах навчальної аудиторії роботу з мнемокартами (рис. 1).

Рис. 1. Робота з мнемокартами

Надалі під час обговорення змодельованого заняття студенти з'ясовують доцільність проведення такої роботи, аналізують її вплив на розвиток дітей дошкільного віку (зокрема і формування навичок «soft skills»), їх спонукання та мотивування до формування художньо-конструктивних умінь та навичок.

Під час моделювання занять з художньої праці здобувачі освіти оволодівають уміньми та навичками щодо ознайомлення старших дошкільників з технікою «пап'є-маше», обговорюють доцільність розробки та застосування мультимедійної дидактичної гри «Знайди іграшку» (рис. 2). З'ясовують, що така гра спонукає дітей до оздоблення свого виробу засобами українських народних розписів (косівського, опішнянського, яворівського та інших). Аналізують доцільність використання означеного методу в освітньому процесі закладу дошкільної освіти, а також вплив на формування національної свідомості вихованців (змодельовати гру можна за покликанням <https://learningapps.org/view11623841>).

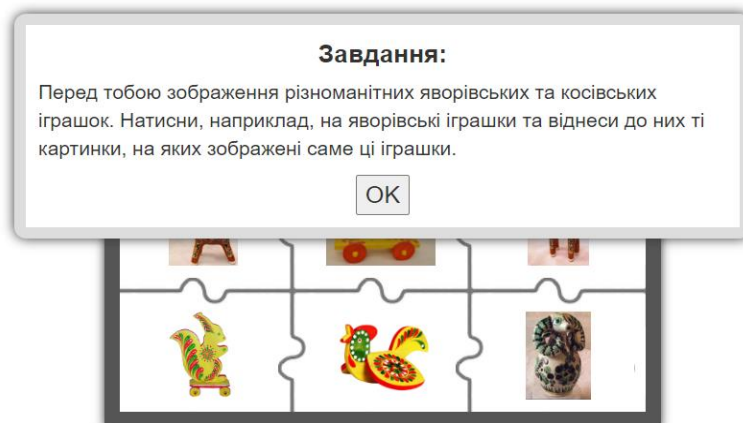

Рис. 2. Дидактична гра «Знайди іграшку»

Проте здобувачам освіти необхідно враховувати, що така робота є лише цікавим, захопливим підготовчим етапом, своєрідним підведенням дітей до безпосередньої художньо-конструктивної діяльності. Сама ж художньо-конструктивна діяльність не передбачає використання мультимедійних засобів. Вона потребує безпосередньої тісної взаємодії дорослого (педагога, батьків) з дитиною, під час якої здійснюється предметно-перетворювальна діяльність. Живого емоційного спілкування, праці поряд з дорослим дитина потребує значно більше. Окрім того, означена діяльність подобається вихованцям. Безпосередня комунікативна взаємодія, схвалення творчих дій дитини дорослими, аналітико-синтетична діяльність, відчуття успіху, віри у власні можливості є тими чинниками, які виконують роль ефективної альтернативи у надмірному захопленні вихованцями сучасними гаджетами, сприяють формуванню м'яких навичок дітей дошкільного віку під час художньо-конструктивної діяльності.

Висновки. Отже, до переліку м'яких навичок зараховуємо комунікативні навички, які допомагають налагодити взаємодію з людьми, розвинене критичне мислення, якості лідера, позитивне мислення та емоційний інтелект, самоорганізацію, здатність до злагодженої командної взаємодії. У професійній підготовці майбутніх вихователів слід враховувати, що художньо-конструктивна діяльність дошкільників є засобом реалізації особистісної потреби дитини в самовираженні через виконання певних дій. Маніпулюючи з відповідними приладами та матеріалами, вихованці набувають досвіду творчого перетворення оточуючої дійсності, вступають в міжособистісну комунікативну взаємодію, усвідомлюють власну самоцінність, прагнуть до якісної предметно-перетворювальної діяльності, знаходять посильні шляхи вирішення художньо-конструктивних труднощів, розвивають критичне мислення, що створює умови для формування в них м'яких навичок.

У подальших наших дослідженнях зосередимо увагу на характеристичні, впровадженні та експериментальній перевірці педагогічних умов підготовки майбутніх вихователів до формування м'яких навичок у дітей дошкільного віку засобами художньо-конструктивної діяльності.

Список використаних джерел:

1. Базовий компонент дошкільної освіти (нова редакція). URL: https://mon.gov.ua/storage/app/media/rizne/2021/12.01/Pro_novu_redaktsiyu%20Bazovoho%20komponenta%20doshkilnoyi%20osvity.pdf
2. Борин Г. В. Діяльнісний підхід у професійній підготовці майбутніх педагогів до творчої художньо-конструктивної діяльності з дітьми дошкільного віку. *Науковий журнал: Освітній простір України*. Івано-Франківськ, 2019. Випуск 14. С. 57–63.

3. Боярчук С. Професійна підготовка майбутніх вихователів до роботи щодо формування мистецько-творчої компетентності дітей дошкільного віку. *Інноваційна педагогіка*. 2022. Випуск 50. Том I. С. 130–135.
4. Великий тлумачний словник сучасної української мови (з дод. і допов.) / уклад і голов ред. В. П. Бусел. Київ, 2005. 1728 с.
5. Вукіна Н. В. Критичне мислення: як цьому навчати: науково-методичний посібник / за наук. ред. О. І. Пометун. Харків, 2007. 190 с.
6. Половіна О., Кондратець І. Педагогічні технології підготовки майбутніх вихователів до формування художньо-продуктивної компетентності дітей дошкільного віку. *Освіта XXI століття: реалії, виклики, тенденції розвитку*: колективна монографія. InterGING, Німеччина. 2020. С. 380–443. URL: https://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/31674/1/O_Polovina_I_Kondratets_Monograph_2020_PL.pdf
7. Про затвердження концепції розвитку педагогічної освіти. Наказ МОН України No 776 від 16.07.2018. URL: <https://mon.gov.ua/ua/npa/pro-zatverdzhennya-koncepciyi-rozvitku-pedagogichnoyi-osviti>
8. Степанова Н. М. Розвиток критичного мислення дітей старшого дошкільного віку в грі. *Вісник Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького. Серія: Педагогічні науки*. 2019. № 3. С. 269–274.
9. Тілікіна Н. В. Навички XXI століття та умови їх формування і розвитку для молоді. URL: <https://dismp.gov.ua/navychky-khkhki-stolittia-ta-umovy-ikh-formuvannia-i-rozvytku-dlia-molodi/>
10. Тітечко С. Є. Методика розвитку критичного мислення: навчально-методичний проект. *Краєзнавство. Географія. Туризм*. Київ, 2006. № 19. С. 3–9.
11. Craft, A., Jeffrey, B. Creativity in Education. Continuum. London, 2001. Pp. 159–174.

References:

1. Basic component of pre-school education (new version). Retrieved from https://mon.gov.ua/storage/app/media/rizne/2021/12.01/Pro_novu_redaktsiyu%20Bazovoho%20komponenta%20doshkilnoyi%20osvity.pdf [in Ukrainian].
2. Boryn, H. V. (2019). Diialnisnyi pidkhd u profesiinii pidhotovtsi maibutnix pedahohiv do tvorchoi khudozhno-konstruktyvnoi diialnosti z ditmy doshkilnoho viku [Activity approach in professional training of future teachers to creative artistic and constructive activity with preschool children]. *Osvitnii prostir Ukrainy*, 14, 57–63 [in Ukrainian].
3. Boiarchuk, S. (2022). Profesiina pidhotovka maibutnix vykhovateliv do roboty shchodo formuvannia mystetsko-tvorchoi kompetentnosti ditei doshkilnoho viku [Professional training of future educators to work on the formation of artistic and creative competence of preschool children]. *Innovatsiina pedahohika*, 50, 130-135 [in Ukrainian].
4. Busel, V. (Ed.). (2005). *Velykyi tлумachnyi slovnyk suchasnoi ukrainskoi movy* [Large explanatory dictionary of the modern Ukrainian language]. Kyiv [in Ukrainian].
5. Vukina, N. V. (2007). *Krytychne myslennia: yak tsomu navchaty* [Critical thinking: how to teach it]. Kharkiv [in Ukrainian].
6. Polovina, O., & Kondratets, I. (2020). Pedahohichni tekhnolohii pidhotovky maibutnix vykhovateliv do formuvannia khudozhno-produktyvnoi kompetentnosti ditei doshkilnoho viku [Pedagogical technologies of preparation of future educators for the formation of artistic and productive competence of preschool children]. *Osvita XXI stolittia: realii, vyklyky, tendentsii rozvytku*, 380-443. Retrieved from https://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/31674/1/O_Polovina_I_Kondratets_Monograph_2020_PL.pdf [in Ukrainian].
7. On approval of the concept of development of pedagogical education, Order of the Ministry of Education and Science of Ukraine dated July 16, 2018 No. 776. Retrieved from <https://mon.gov.ua/ua/npa/pro-zatverdzhennya-koncepciyi-rozvitku-pedagogichnoyi-osviti> [in Ukrainian].
8. Stepanova, N. M. (2019). Rozvytok krytychnoho myslennia ditei starshoho doshkilnoho viku v hri [Development of critical thinking of older preschool children in the game]. *Visnyk Cherkaskoho natsionalnoho universytetu imeni Bohdana Khmelnytskoho. Serii: Pedahohichni nauky*, 3, 269–274 [in Ukrainian].
9. Tilikina, N. V. (2020). *Navychky XXI stolittia ta umovy yikh formuvannia i rozvytku dlia molodi* [Skills of the XXI century and conditions of their formation and development for young people]. Retrieved

from <https://dismp.gov.ua/navychky-khkh-stolittia-taumovy-ikh-formuvannia-i-rozvytku-dlia-molodi/> [in Ukrainian].

10. Titechko, S. Ye. (2006). *Metodyka rozvytku krytychnoho myslennia* [Methods of developing critical thinking]. *Kraieznavstvo. Neohrafiia. Turyzm*, 19, 3 [in Ukrainian].
11. Craft, A., & Jeffrey, B. (2001). *Creativity in Education*. London [in English].

Boryn G. V.,

orcid.org/0000-0002-7274-3896

PREPARATION OF FUTURE EDUCATORS TO FORMATION OF SOFT SKILLS IN PRESCHOOL CHILDREN BY MEANS OF ARTISTIC AND CONSTRUCTIVE ACTIVITY

The article analyses the directions of improving the professional training of education applicants (future educators of preschool education institutions) for the formation of soft skills in preschool children by means of artistic and constructive activity. It is clarified that scientists include: communicative, which help to establish interaction with others; developed critical thinking; quality of the leader; positive thinking; emotional intelligence; self-organization; ability to coordinate team interaction.

It is clarified that the teacher of the pre-school education institution is a model for imitation, a facilitator who organizes the educational process, so considerable attention should be paid to the formation of soft skills in education applicants in the process of professional pedagogical training. It is emphasized that during artistic work in children, artistic and constructive skills are formed, personality qualities (empathy, emotional sensitivity), creativity, emotional intelligence, independence, discipline are developed, critical thinking is formed, which is basic for the development of "soft skills" in preschoolers.

The peculiarities of the use of interactive methods of work in the process of vocational training were analyzed: the development of mnemonic cards, multimedia didactic games. Significant attention is focused on the need to take into account in the professional training of future educators that the artistic and constructive activity of preschoolers is an activity that primarily realises the personal need for self-expression by performing certain actions through manipulation of appropriate devices and materials, gaining experience in the creative transformation of the surrounding reality, which creates the conditions for the formation of soft skills in preschool children. The qualities of personality, which are formed in the process of artistic and constructive activity, are characterized.

Key words: artistic and constructive activity, education applicants, professional training of future educators, soft skills, higher education institution, emotional intelligence, critical thinking, preschool children.

Дата надходження статті: 25.10.2022 р.

Рецензент: доктор педагогічних наук, професор Білавич Г.В.

УДК 378.011

DOI <https://doi.org/10.37915/pa.vi52.415>

Дражко О. М.,

orcid.org/0000-0002-9823-5101

ТЕХНОЛОГІЧНИЙ РЕСУРС ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ПЕДАГОГІВ В УМОВАХ УНІВЕРСИТЕТУ

У статті розглянуто можливості технологічного ресурсу навчання щодо підвищення якості професійної підготовки майбутніх педагогів. Використання технологічних засобів у навчанні розглядається як важливий ресурс оптимізації дидактичної системи, що зумовлює гармонізацію розумових здібностей і емоцій зі змістом освіти, опору на суб'єктний досвід

^{*}© Дражко О. М.